Download gemeente cijfers

MONITOR DISCRIMINATIE 2023

Regio Rotterdam

HET JAAR 2023

DISCRIMINATIECIJFERS

ANALYSE-GRONDEN

ANALYSE-TERREINEN

MIJN VERHAAL

DISCRIMINATIE.NL

Discriminatie.nl POLITIE

HET JAAR 2023

Deze Monitor geeft een overzicht van meldingen bij antidiscriminatie-voorzieningen (ADV's), door de politie geregistreerde discriminatie-incidenten en de cijfers van het College voor de Rechten van de Mens.

DISCRIMINATIE
Discriminatie is het ongelijk behandelen van mensen op basis van kenmerken die er in de situatie niet toe doen, zoals herkomst, godsdienst of geslacht. Deze kenmerken worden discriminatiegronden genoemd. Mensen die discriminatie hebben ervaren of waargenomen kunnen dit melden bij een ADV. In de politie-eenheid Rotterdam zijn dit RADAR en Discriminatie Meldpunt Goeree-Overflakkee. Afhankelijk van de situatie kunnen slachtoffers ook terecht bij de politie of het College voor de Rechten van de Mens.

ADV'S EN POLITIE
In 2023 ontvingen de ADV's in regio Rotterdam 483 meldingen van discriminatie, 14 procent meer dan in 2022. Meer dan de helft betreft discriminatie op grond van herkomst of huidskleur. Meldingen van antisemitisme verdrievoudigden tot 3 procent en er zijn ook meer klachten over discriminatie op basis van geslacht en godsdienst (vooral tegen moslims). In ruim de helft van de meldingen (54 procent) betreft het omstreden behandeling en in 38 procent gaat het om vijandige bejegening. Het terrein waarover de meeste meldingen zijn binnengekomen, is de arbeidsmarkt.

Zowel bij de ADV's als bij de politie is het aantal discriminatiemeldingen en registraties in 2023 toegenomen.

De politie registreerde 1223 discriminatie-incidenten in 2023, 36 procent meer dan in het jaar daarvoor. Registraties op basis van herkomst vormen meer dan de helft (52 procent) van deze incidenten. Ook zijn er meer registraties gerelateerd aan seksuele gerichtheid, antisemitisme en godsdienst. Bij 71 procent van de incidenten betreft het discriminerende uitlatingen, terwijl in 10 procent van de gevallen geweld gepaard ging met discriminerende uitlatingen.

COLLEGE VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS
In 2023 ontving het College voor de Rechten van de Mens uit de regio Rotterdam 79 oordeelverzoeken, 17 procent minder dan in 2022. De meeste gaan over discriminatie op basis van herkomst, geslacht en nationaliteit. Verzoekers ervaren vooral discriminatie op de terreinen arbeidsmarkt, sociale bescherming en goederen en diensten. Op basis van de gelijkebehandelingswetgeving kan het College beoordelen of er sprake was van discriminatie. Het College gaf bij 22 verzoeken een oordeel, waarbij in 6 gevallen verboden discriminatie werd geconstateerd.

Topje van de ijsberg
Er is sprake van onder-rapportage aangezien niet iedereen die discriminatie ervaart of waarneemt dit ook meldt. Slechts 3 procent van de discriminatie-ervaringen wordt gemeld bij een instantie die discriminatie registreert. Mensen vinden het namelijk lastig om discriminatie te herkennen, te benoemen en te melden.

HET JAAR 2023
DISCRIMINATIECIJFERS
ANALYSE-GRONDEN
ANALYSE-TERREINEN
MIJN VERHAAL
DISCRIMINATIE.NL

DISCRIMINATIECIJFERS

Download cijfers van de regio

ADV'S
Totaal meldingen: **483**

omstreden behandeling

TOP 5
Discriminatiegrond ADV's

1 Herkomst/huidskleur
2 Godsdienst
3 Geslacht
4 Handicap/ziekte
5 Niet-wettelijke gronden

Herkomst/huidskleur	+33
Godsdienst	+14
Antisemitisme	+9

TOP 5
Discriminatieterrein ADV's

1 Arbeidsmarkt
2 Commerciële dienstverlening
3 Collectieve voorzieningen
4 Openbare ruimte
5 Buurt/wijk

Commerciële dienstverl.	+22
Horeca/amusement	+17
Openbare ruimte	+15

POLITIE
Totaal incidenten: **1.223**

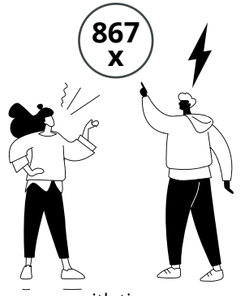

uitlating

TOP 5
Discriminatiegrond Politie

1 Herkomst/huidskleur
2 Seksuele gerichtheid
3 Antisemitisme
4 Onbekend/overig
5 Godsdienst

Herkomst/huidskleur	+227
Antisemitisme	+51
Handicap	-5

Stijging/daling t.o.v. 2022

COLLEGE
Verzoeken om een oordeel: **79**

HET JAAR 2023
DISCRIMINATIECIJFERS
ANALYSE-GRONDEN
ANALYSE-TERREINEN
MIJN VERHAAL
DISCRIMINATIE.NL

Download gemeente cijfers

CIJFERS

LANDELIJKE CIJFERS
www.discriminatie.nl

MEER INFORMATIE
info@radar.nl
www.radar.nl
www.politie.nl

1 Alblasserdam
A 4
B 2
C 7

2 Albrandswaard
A 7
B 5
C 4

3 Barendrecht
A 10
B 8
C 16

4 Capelle aan den IJssel
A 18
B 13
C 51

5 Dordrecht
A 32
B 34
C 103

6 Goeree-Overflakkee
A 7
B 7
C 12

7 Gorinchem
A 11
B 9
C 24

8 Hardinxveld-Giessendam
A 1
B 0
C 1

9 Hendrik-Ido-Ambacht
A 3
B 1
C 10

10 Hoeksche Waard
A 26
B 18
C 29

11 Krimpen aan den IJssel
A 4
B 2
C 7

12 Lansingerland
A 12
B 9
C 15

13 Maassluis
A 6
B 3
C 11

14 Molenlanden
A 3
B 1
C 8

15 Nissewaard
A 18
B 6
C 52

16 Papendrecht
A 6
B 4
C 14

17 Ridderkerk
A 12
B 9
C 15

18 Rotterdam
A 380
B 288
C 708

19 Schiedam
A 36
B 28
C 48

20 Sliedrecht
A 2
B 4
C 8

21 Vlaardingen
A 20
B 18
C 43

22 Voorne aan Zee
A 9
B 6
C 20

23 Zwijndrecht
A 9
B 6
C 17

A Meldingen door *inwoner van de gemeente* bij ADV
B Meldingen over *voorval in de gemeente* bij een van de ADV's
C Geregistreerde discriminatie-incidenten bij de politie

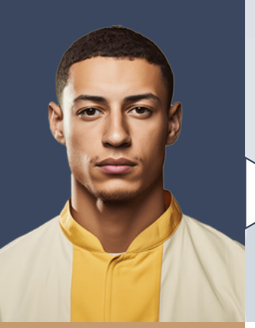

ANALYSE – GRONDEN

Hieronder beschrijven we de meest gerapporteerde discriminatie-gronden in de meldingen bij de ADV's en in de registraties van de politie in de regio Rotterdam in 2023.

HERKOMST/HUIDSKLEUR
Discriminatie op basis van herkomst blijft, net als voorgaande jaren, de meest voorkomende vorm van discriminatie. In 2023 ging het om ruim de helft (52 procent) van zowel de ADV-meldingen als de politieregistraties.
De meldingen bij de ADV's betreffen voornamelijk vormen van vijandige bejegening en omstreden behandeling. Denk aan racistische uitingen en scheldpartijen, bijvoorbeeld op straat of in een winkel. Mensen met een migratieachtergrond krijgen regelmatig te horen dat ze 'terug moeten naar hun eigen land'. Bij de politie gaat het bij veel registraties om racistische scheldpartijen, waarbij ook vaak het woord 'kanker' wordt gebruikt. Gevallen van ongelijke behandeling doen zich voor in werksituaties, bij woningverhuurders of bij controles in winkels. Melders ervaren in de meeste gevallen discriminatie vanwege hun migratieachtergrond of donkere huidskleur. Een moeder en dochter van Aziatische afkomst werden bijvoorbeeld geweigerd bij een knutselclub onder het mom dat deze vol zou zijn, terwijl dat niet het geval bleek. Verder werden specifiek jongens van kleur tijdens een festival uit de rij gepikt voor controle.

SEKSUELE GERICHTHEID
Net als vorig jaar is in de politieregistraties seksuele gerichtheid (25 procent), na herkomst, de meest geregistreerde discriminatiegrond. In veel gevallen gaat het om agenten of boa's die voor 'homo' worden uitgescholden. Bij de ADV's gaat het in 7 procent van de meldingen om discriminatie op deze grond van seksuele gerichtheid. Het is daarmee de vijfde discriminatiegrond. Het ging bijvoorbeeld om het uitschelden en bedreigen van twee mannen die hand in hand fietsten. Ook werden personen vanwege hun seksuele gerichtheid geweigerd voor een bestuursfunctie of werden personen mishandeld door familie in de huiselijke sfeer.

Discriminatie op basis van herkomst bleef, net als voorgaande jaren, de meest voorkomende vorm van discriminatie.

GESLACHT
Bij de ADV's is het aantal meldingen over discriminatie vanwege geslacht gestegen. Het blijft de derde grond (8 procent). Hiervan betreft een vijfde discriminatie van transgender personen. Zo was er een bank die een naams- en genderwijziging weigerde door te voeren ondanks dat alle noodzakelijke documenten waren overlegd. Bij de politie betreft 1 procent van de registraties discriminatie vanwege geslacht.

Lees verder op de volgende pagina

Niet-wettelijke gronden
De politie en ADV's registreren ook meldingen over niet-wettelijke gronden. Deze gaan onder meer over inkomen, opleidingsniveau en toegankelijkheid voor minder digitaal vaardige personen. Zo voelde een melder zich gediscrimineerd omdat hij bij een bank extra moet betalen omdat hij geen gebruik kan maken van een computer.

HET JAAR 2023
DISCRIMINATIECIJFERS
ANALYSE-GRONDEN
ANALYSE-TERREINEN
MIJN VERHAAL
DISCRIMINATIE.NL

ANALYSE – GRONDEN

Hieronder vervolgen we een beschrijving van de meest gerapporteerde discriminatiegronden in de meldingen bij de ADV's en in de registraties van de politie in de regio Rotterdam in 2023.

GODSDIENST
Het aantal meldingen over discriminatie op grond van godsdienst nam in 2023 toe, net als het aantal politieregistraties. Bij de ADV's vormt discriminatie vanwege godsdienst de tweede discriminatiegrond (9 procent van het totaal). 63 procent van deze gevallen betreft discriminatie van moslims, vaak vrouwen met een hoofddoek. Bij de politie gaat het om 3 procent van de registraties en gaat het voornamelijk om discriminatie van moslims. Zo was er een horecagelegenheid die vrouwen met een hoofddoek de toegang weigerde en een werkgever die een stagiaire verbood tijdens de ramadan een hoofddoek te dragen. Verder mocht een winkelier van de gemeente geen religieuze versiering buiten aanbrengen op hindoestaanse feestdagen.

ANTISEMITISME
Het aantal registraties van antisemitisme bij de politie is met 44 procent gestegen en is opnieuw de derde grond (14 procent van het totaal). In het merendeel van de gevallen gaat het om scheldpartijen tegen politieagenten of andere handhavers en incidenten rond voetbalwedstrijden. Vanaf oktober zijn een aantal incidenten geregistreerd die gerelateerd waren aan de oorlog tussen Israël en Hamas.

Bij de ADV's en de politie nam het aantal meldingen en registraties van antisemitisme en discriminatie op grond van godsdienst toe.

Het aantal meldingen van antisemitisme verdrievoudigde bij de ADV's en vormt 3 procent van het totaal aantal meldingen. Het ging onder andere om antisemitische leuzen rond voetbalwedstrijden, een klacht over antisemitische kinderboeken, leuzen tijdens demonstraties en een klacht over de weigering van een gemeente een Israëlische vlag op te hangen na de aanslagen van Hamas.

HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE
Het aantal meldingen en het aantal registraties van discriminatie op grond van handicap/chronische ziekte nam in 2023 iets af. Bij ADV's is het de vierde discriminatiegrond (8 procent), bij de politie is het de zesde discriminatiegrond (2 procent). Zo werden er bij de ADV's meldingen gemaakt van het weigeren van hulphonden in winkels en supermarkten en kwamen er diverse klachten over openbare voorzieningen die met een rollator, rolstoel of scootmobiel niet toegankelijk waren.

Veel politieregistraties van discriminatie, vooral op basis van seksuele oriëntatie en antisemitisme, betreffen het uitschelden van agenten of andere handhavers met '(k*) homo' of '(k*)jood'. Hoewel hun werkelijke seksuele gerichtheid of achtergrond hierbij meestal geen rol speelde, draagt het gebruik bij aan de negatieve stereotypering van LHBTIQA+-personen en joden.

ANALYSE – TERREINEN

De ADV's houden bij op welke maatschappelijke terreinen discriminatie-voorvallen plaatsvinden, terwijl de politie deze terreinen niet registreert. Hier volgen de terreinen waarover de meeste meldingen binnenkomen.

ARBEIDSMARKT
Bijna een kwart van de meldingen betrof discriminatie op de arbeidsmarkt. In 46 procent van deze gevallen gaat het om discriminatie op grond van herkomst. Daarnaast is er vaak sprake van discriminatie op grond van geslacht (16 procent) en godsdienst (11 procent). Het gaat om discriminerende opmerkingen op de werkvloer, discriminatie bij een sollicitatie, promotie of contractverlenging. Zo was er een werkgever die geen sollicitanten wilde uit Suriname, Curaçao en Noord-Afrika, waren er gevallen van zwangerschapsdiscriminatie en waren er vrouwen die op het werk geen hoofddoek meer mochten dragen.

COMMERCIËLE DIENSTVERLENING
Bij 15 procent van de meldingen ging het om discriminatie door winkels, banken, verzekeraars of vervoersbedrijven. Het aantal meldingen op dit terrein steeg in 2023 met 45 procent. In ruim de helft van de gevallen (54 procent) gaat het om discriminatie op grond van herkomst en in 11 procent van de gevallen om discriminatie op grond van handicap. Vaak betreft het mensen die vanwege hun herkomst extra gevolgd of gecontroleerd worden in winkels.

COLLECTIEVE VOORZIENINGEN
Bij ruim één op de negen meldingen (11 procent) is sprake van discriminatie door collectieve voorzieningen, zoals gemeentelijke instanties en zorgaanbieders. Ook hier gaat het voornamelijk om discriminatie op grond van herkomst (42 procent), gevolgd door handicap (19 procent), geslacht (9 procent) en godsdienst (8 procent). Zo werd gemeld dat vluchtelingen met Afrikaanse en Arabische afkomst slechter worden opgevangen dan vluchtelingen uit de Oekraïne. Ook was er een melding van een trans persoon die werd geweigerd door een apotheek.

Het aantal meldingen van discriminatie in de openbare ruimte steeg in 2023 met 41 procent. In de helft van de gevallen gaat het om discriminatie op grond van herkomst.

OPENBARE RUIMTE
Het aantal meldingen van discriminatie in de openbare ruimte steeg in 2023 met 41 procent (11 procent van het totaal aantal meldingen). In de helft van de gevallen gaat het om discriminatie op grond van herkomst, gevolgd door seksuele gerichtheid (15 procent) en antisemitisme (14 procent). Het gaat hierbij vaak om vijandige bejegening, zoals incidenten waarbij mensen op straat werden bedreigd of mishandeld vanwege hun herkomst, huidskleur, seksuele oriëntatie of geloof.

Woningmarktdiscriminatie
Discriminatie bij de toewijzing van huurwoningen wordt vaker gemeld. Uit onderzoek uit 2022 blijkt dat er nog steeds sprake is van ongelijke behandeling bij woningverhuur. In de Wet goed verhuurderschap, die in juli 2023 in werking is getreden, staan verschillende regels en werkwijzen voor verhuurders om huurmisstanden, waaronder woondiscriminatie, te voor-komen.

HET JAAR 2023
DISCRIMINATIECIJFERS
ANALYSE-GRONDEN
ANALYSE-TERREINEN
MIJN VERHAAL
DISCRIMINATIE.NL

MIJN VERHAAL

MERVE:
‘Vanwege mijn dubbele nationaliteit is er door de Belastingdienst onterecht kinderopvangtoeslag teruggevorderd. Hierdoor moesten wij onverwachts enorme bedragen terugbetalen, waardoor wij in grote financiële problemen kwamen. Dit had desastreuze gevolgen voor mijn gezin. De ADV heeft mij bijgestaan tijdens een procedure bij het College voor de Rechten van de Mens. De Belastingdienst bleef tijdens de zitting ontkennen dat er sprake was van discriminatie, maar het College was klip-en-klaar en vond dat wij onterecht benadeeld zijn vanwege onze afkomst door de disproportioneel harde fraudeaanpak van de Belastingdienst. De uitspraak was een grote opluchting, want ik heb nu eindelijk erkenning. Ik wist dat het discriminatie was, maar nu staat het zwart op wit.’

RYAN:
‘Toen ik mijn hond wilde inschrijven bij een dierenkliniek, heb ik aangegeven dat het vanwege mijn slechtziendheid niet mogelijk was om ter plekke te pinnen. Als oplossing stelde ik voor dat ik een factuur zou ontvangen die ik dan thuis kon betalen. De medewerker van de dierenkliniek weigerde dit, waardoor ik geen gebruik kon maken van hun diensten. De klachtbehandelaar van de ADV heeft contact opgenomen met de dierenkliniek, waarna de dierenkliniek heeft aangegeven dat er in situaties als deze een uitzondering wordt gemaakt. Ze zijn alsnog akkoord gegaan met de voorgestelde oplossing. Ook hebben ze toegezegd dat de medewerkers opnieuw worden geïnformeerd over hoe ze moeten omgaan met verzoeken om een aanpassing vanwege een beperking.’

De ADV heeft mij bijgestaan tijdens een procedure bij het College voor de Rechten van de Mens.

DENZEL:
‘In het weekend voetbal ik bij een amateurvoetbalclub. Soms werk ik hier ook als grensrechter. Toen ik tijdens een wedstrijd aan het vlaggen was, werd ik door de supporters van de tegenpartij verbaal gediscrimineerd op basis van mijn donkere huidskleur en het feit dat ik homoseksueel ben. Ik vind dit onacceptabel en ik heb daarom een melding gemaakt. Nadat de ADV een luisterend oor heeft geboden ben ik in contact gebracht met de KNVB voor de verdere afhandeling van mijn klacht.’

HASNA:
‘Ik werk als doktersassistente in een huisartsenpraktijk. Op een dag kwam er een patiënt in de praktijk die niet door mij geholpen wilde worden, omdat ik een moslima ben en een hoofddoek draag. Gelukkig werd ik gesteund door mijn collega’s. De huisarts heeft de betreffende patiënt een brief gestuurd en hierin aangegeven dat hij beter op zoek kon gaan naar een andere huisarts. Verder heb ik aangifte gedaan bij de politie en de patiënt is gedagvaard met betrekking tot belediging.’

Om verschillende redenen nemen mensen contact op met de ADV’s of de politie. Bij discriminerende scheldpartijen op straat of mishandeling, gaat men vaak naar de politie, terwijl voorvallen op het werk bij de ADV’s gemeld worden. Consulenten discriminatiezaken informeren en adviseren en zoeken naar een oplossing.

HET JAAR 2023
DISCRIMINATIECIJFERS
ANALYSE-GRONDEN
ANALYSE-TERREINEN
MIJN VERHAAL
DISCRIMINATIE.NL

DISCRIMINATIE.NL

Sinds 1 januari 2024 behandelen de Nederlandse antidiscriminatie-voorzieningen (ADV's) discriminatiemeldingen onder de gezamenlijke naam Discriminatie.nl.

Hier beschrijven we wat de samenwerking van ADV's inhoudt en wat dit betekent voor de Wga-taken en de gemeenten.

SAMENWERKING
Discriminatie.nl is een samen-werkingsverband van 19 ADV's. Op dit moment is meer dan 90 procent van de Nederlandse gemeenten aangesloten bij deze 19 ADV's, die samen de branchevereniging Discriminatie.nl vormen. Deze ADV's hanteren een uniforme werkwijze en registreren meldingen in een landelijk registratiesysteem. Ze werken samen aan een gezamenlijk doel: discriminatie voorkomen en een inclusieve samenleving bevorderen.

TOEGANKELIJK MELDEN
Ruim een kwart van de inwoners in Nederland krijgt namelijk te maken met discriminatie, maar slechts 3 procent meldt dat bij een instantie die discriminatie registreert, zoals ADV of politie. Hierdoor geven de binnengekomen meldingen geen representatief beeld van de werkelijk ervaren discriminatie. Het gezamenlijke landelijke meldpunt moet het melden van discriminatie gemakkelijker en toegankelijker maken, zodat inwoners die discriminatie ervaren passende ondersteuning krijgen.

Het landelijke meldpunt moet het melden van discriminatie gemakkelijker en toegankelijker maken, zodat inwoners die discriminatie ervaren passende ondersteuning krijgen.

Deze samenwerking maakt het ook mogelijk dat de ADV's gezamenlijk publiciteitscampagnes kunnen voeren en de kwaliteit van de dienstverlening kunnen optimaliseren.

PREVENTIE VAN DISCRIMINATIE
Het bestrijden van discriminatie beperkt zich niet tot de behandeling van meldingen van discriminatie door het landelijke meldpunt. ADV's verrichten in opdracht van diverse gemeenten ook preventieve activiteiten om discriminatie tegen te gaan. Ze zetten in op educatie en bewustwording, beleidsadvies en voeren preventieprojecten uit op thema's als stagediscriminatie, discriminatie in de sport en woningmarktdiscriminatie. Naast de landelijke samenwerking blijft de regionale aanwezigheid en expertise van de ADV's behouden. Zo bieden regionale bureaus verschillende voorlichtingen, projecten en onderzoeken aan die bijdragen aan de preventie van discriminatie op lokaal niveau. Voor nadere informatie en advies over preventieve activiteiten kun je terecht bij Discriminatie.nl.

Wga staat voor de Wet gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen. De wet schrijft voor dat het college van burgemeester en wethouders inwoners toegang biedt tot een ADV. De ADV verleent in het kader van deze wet onafhankelijke bijstand aan mensen die discriminatie hebben ervaren en registreert de meldingen.

HET JAAR 2023
DISCRIMINATIECIJFERS
ANALYSE-GRONDEN
ANALYSE-TERREINEN
MIJN VERHAAL
DISCRIMINATIE.NL

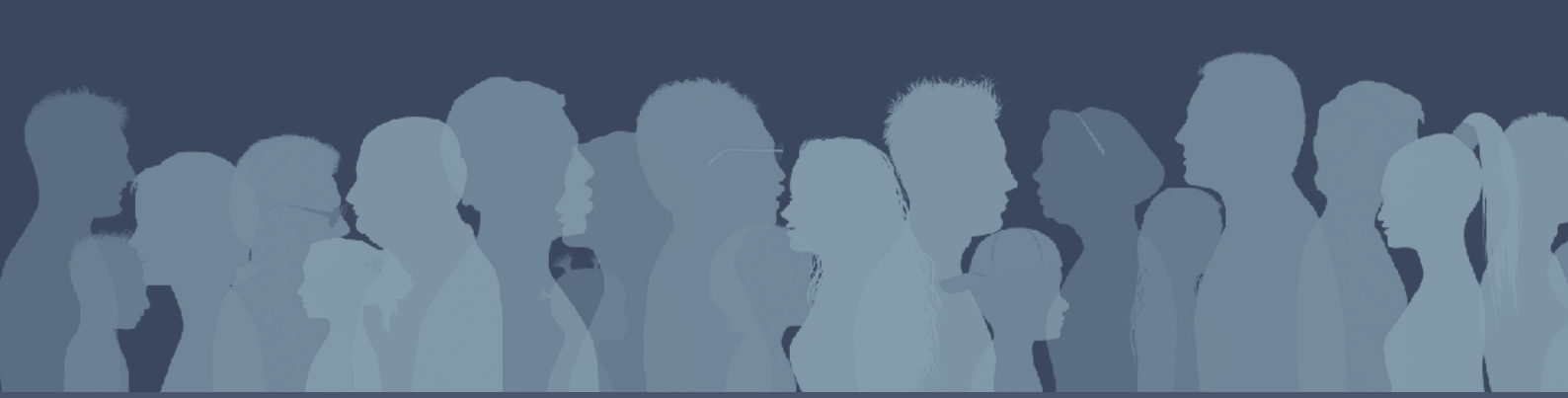

Bron
* Andriessen, I., Hoegen Dijkhof, J., Torre, A. van der, Berg, E. van den, Pulles, I., Iedema, J. en de Voogd-Hamelink, M. (2020) *Ervaren discriminatie in Nederland II*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
* Andriessen, I. (2017). *Discriminatie herkennen, benoemen en melden*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

Powered by

RADAR vóór gelijke behandeling tegen discriminatie

COLOFON
Tekst: Ewoud Butter
Portretten: Discriminatie.nl
Illustratie: Shutterstock.nl/melitas
Vormgeving: Go Puck

UITGAVE
April 2024
Dit is een gezamenlijke uitgave van de Politie Eenheid Rotterdam en RADAR. De politie, het College voor de Rechten van de Mens en de antidiscriminatie-voorziening Discriminatie Meldpunt Gemeente Goeree-Overflakkee hebben voor deze uitgave gegevens beschikbaar gesteld.

HET JAAR 2023
DISCRIMINATIECIJFERS
ANALYSE-GRONDEN
ANALYSE-TERREINEN
MIJN VERHAAL
DISCRIMINATIE.NL